

ANMELDELSER

At se og at indse – om forskellige former for evidens

Af Kari Martinsen og Katie Eriksson.
Oversat af Morten Andersen
Munksgaard 2013. Pris 210 kr.

Bogen 'At se og at indse – om forskellige former for evidens' kaster et kritisk blik på den fremtrædende rolle, som den evidensbaserede medicin har fået i sygeplejefaget og -geringen og i mange andre sundhedsprofessioner. Bogen er et opgør med evidensbegrebet som et "totaliserende begreb". Som det skrives i bogen, kan "ikke alt gøres gyldigt på samme måde eller underlægges én form for evidens... Der præsenteres ikke forskellige og ligeværdige evidensformer. Begrebet evidensbaseret praksis eller evidensbaseret praksis skjuler, at målestokken for evidens ligger i den evidensbaserede medicin." Denne bog har til formål at vise hvilke begrænsninger, der er i den evidensbaserede medicin, og hvad der går tabt, når evidensbegrebet bliver et totaliserende begreb, som overskrider sin berettigelse. Dette er ifølge Martisen ikke blevet diskuteret særlig meget. Gennem en fremhævelse af andre tilgange til evidens end den som ligger i den evidensbaserede medicin, ønsker forfatterne med denne bog at vise et alternativt, "mangfoldigt evidensbegreb." Eriksson fremhæver en ontologisk tilgang, og Martinsen en fænomenologisk tilgang til evidens. I disse alternative tilgange, fremhæves betydningen af forståelsesprocessen, sansningen, det kliniske skøn osv., som vigtige elementer i den evidensbaserede sygeplejefaglige omsorg. Bogen er vigtig og interessant

for alle sundhedsfaglige udøvere, herunder jordemoderen. Den sætter ord på, udfordrer, og bidrager til refleksion over mange af de dilemmaer, som kan opstå i skismaet mellem videnskabelighed og praktik, standarder og den mellem-menneskelige relation. De dele af bogen, der er skrevet af Katie Eriksson, er desværre ikke så læservenlige. Det er svært at holde fast i den røde tråd; der bliver på en gang introduceret mange nye begreber samtidig med, at der er mange gentagelser, og forståelsen af det, hun skriver, kommer mere i glimt. Martinsen derimod skriver sikkert og forståeligt. Erikssons afsnit gør, at bogen har krævet en del tålmodighed at komme igennem for mig som læser. Af samme grund vil jeg nok primært anbefale bogen til den tålmodige læser. Men min anbefaling får bogen uden tvivl, fordi den udgør et interessant og vigtigt bidrag til en diskussion af evidensbegrebet og dermed af indholdet og udøvelsen af vores faglighed.

Anmelder Katrine Sørensen,
jordemoder

Lægers dannelse. En antologi om skønlitteratur som element i lægeuddannelsen

Redigeret af Per Vestergaard,
Lise Kristine Gormsen og
Karin Christiansen
Forlaget Philosophia
160 sider. Pris 179 kr.

Denne antologi er blevet til i forlængelse af kurset "den gode læge," som udbydes på kandidatuddannelsen i medicin ved Århus Universitet. Både kurset og

bogen afspejler opfattelsen, at 'den gode læge' mestrer andet (mere) end at tilegne sig viden og udøve lægegeringen inden for et naturvidenskabeligt paradigme. Den gode læge er mere end (blot) medicinsk uddannet.

'Den gode læge' er, som det anføres i bogen, "et livsprojekt og et dannelsesideal," der fordrer refleksion over lægegeringen, lægeidentiteten, lægerollen og lægekunsten.

I bogen behandles både den 'gode læge' som livsprojekt og som dannelsesideal. Er skønlitteratur relevant og væsentligt for lægers dannelse og i så fald hvorfor? Hvordan gør læsning af skønlitteratur lægen til en bedre udøver af sit fag? Hvilken udvikling har lægerollen gennemgået? Dette er de centrale spørgsmål, der reflekteres over i bogen.

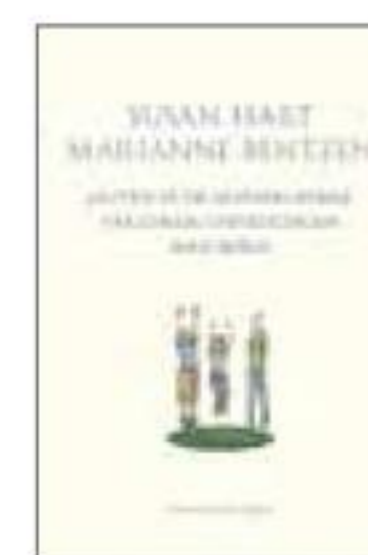
I bogens første kapitel møder læseren den yngre læge, for hvem læsning af skønlitteratur hjalp hende igennem det indledende møde med praksislivet, som var præget af en følelse af utilstrækkelighed og rådvilhed. I litteraturen fandt hun trøst – også romanernes lægeskikkelser følte lægegeringen svær og overvældende. Litteraturen gav også retning til hendes egen (læge) identitetsdannelse gennem en afbildning af lægeroller, hun kunne se op til eller tage afstand fra og fastholdt, ved sine skildringer af lægegeringen, hendes kærlighed til lægefaget.

Men bogen argumenterer også for, at skønlitteratur, som ikke direkte afbilder lægefaget, kan udgøre et både relevant og væsentligt (ud)dannelses element i tilblivelsen af 'den gode læge'. Lysten til at blive klogere på hvordan dette forholder sig, håber jeg hermed er vakt.

At beskæftige sig med spørgsmål om humanistiske discipliners nødvendighed for og skønlitteraturens mulige betydning for lægers (ud)dannelse er, efter min mening, nemlig ikke blot relevant

og interessant for medicinstuderende og læger, men i høj grad også for jordemødre – og andre der professionelt arbejder sammen med mennesker eller har interesse for det. Bogen får min varmeste anbefaling.

Anmelder Katrine Sørensen,
jordemoder

Jagten på nonspecifikke faktorer i psykoterapi med børn

Af Susan Hart og Marianne Bentzen.
Hans Reitzels Forlag 2013
272 sider, 325 kr.

Børneterapeuterne Eia Asen, Holdor Øvreide, Peter Levine og Jukka Mäkelä var blevet sat stævne på en konference i København for at fremlægge det, som de hver især oplever som mest betydningsfuldt for effekten af den terapeutiske indsats. Læseren får forståelse for, at godt samspil ikke handler om hvilken metode, men om, hvorvidt den voksne er i stand til at etablere de interaktioner, som stimuleres gennem spejling, synkronisering og det at blive rummet. Begrebet betegnes: "mikroreguleringsplanen". Det er altså måden-at-være-sammen-med-en-anden-på, der gør den store forskel i terapi. Altså de nonspecifikke faktorer. Susan Hart og Marianne Bentzen er de to mest fremtrædende forfattere og undervisere i Danmark på dette felt. Gennem en meget fin gengivelse af de fremlagte video-cases, får de beskrevet netop dette, som har allerstørst effekt på det lille menneskes mentale udvikling: udviklingen af de "mønstre" i hjerne og